

[Henning Rasmussen.]

flertal af de afgivne stemmer mod forslaget. Det lykkeligste vil være, om der er en klar og tydelig ja-majoritet for forslaget.

Jeg har i øvrigt kun ganske få og korte bemærkninger om selve det centrale i lovforslaget, spørgsmålet om at fastsætte valgretsalderen til 21 år for fremtiden. Det kan godt være, at mine bemærkninger mere er rettet til de vælgere, der ved den kommende folkeafstemning får direkte indflydelse på spørgsmålet, end til de ærede medlemmer af det høje ting. De mennesker på 21 og 22 år, som man nu ønsker at give valgret, er medborgere, der på alle andre områder end lige bestemt dette har fulde rettigheder og fulde forpligtelser. Det er mennesker, hvis ret til at stifte hjem og sætte børn i verden og alt i den forbindelse bliver fuldt ud anerkendt. Det er mennesker, der for mændenes vedkommende for længst har aftjent deres værnepligt, og med fare for at komme til at virke en lille smule teatralsk kunne man have lyst til at føje til, at vi forlanger, at disse unge mænd i givet fald skal ofre livet for samfundet. Det er mennesker, der igennem flere år har betalt deres fulde andel af de skatter, afgifter og andet, som skal betales. Det er måske endda tilmed sådan, at en stor part af de unge mennesker gennem ungdomsskatten har skullet betale mere, end andre samfundsgrupper har skullet betale. Det er en gruppe som alle andre borgere i samfundet, og de er fuldt berettigede og fuldt ud forpligtede til at rette sig efter og til at nyde berettigelse af de love og regler, som det høje ting fastlægger for alles færden her i samfundet. Det er nok unge mennesker, men det er samtidig voksne mennesker, der givetvis er mere vidende, har flere kundskaber, end unge i samme alder havde for år tilbage. Det er muligt, at de gennemgående kommer lidt lettere til de materielle goder, end unge tidligere er kommet. Det er resultatet af den almindelige forøgelse af velfærden i samfundet og vel ikke noget, man skal laste de 21—22-årige for. Det kan også godt være, det er mennesker, der er mere skeptiske, vanskeligere at begejstre, end tidligere tiders 21—22-årige har været. Det kan godt ske, men er det for det første så underligt? Og for det andet kan man sige,

at det nærmest er et argument yderligere for at give dem valgret.

Der er efter min overbevisning ingen betænkeligheder ved at sænke valgretsalderen. Det er en rimelig, en fornuftig og en retfærdig ting at gennemføre, og jeg vil med disse korte bemærkninger varmt anbefale lovforslaget til en hurtig gennemførelse. Vi kan kun få glæde deraf.

Harald Nielsen: Forslaget til lov om en ændret valgretsalder er særdeles enkelt. Det går ud på at ændre den hidtil gældende valgretsalder fra 23 til 21 år. Regeringen begrundet det med, at man har den opfattelse, at befolkningens stilling til spørgsmålet om valgretsalderen nu er en anden, end tilfældet var i 1953, da en folkeafstemning, hvori også de 21-årige deltog, gav flertal for 23 års valgretsalder.

Det var egentlig interessant at få at vide, hvormed regeringen begrundet sin opfattelse af, at befolkningen nu skulle foretrække den lavere valgretsalder på 21 år. Det vil jeg i alt fald gerne bede den højtærede indenrigsminister give nærmere oplysning om. Opinionsundersøgelser, som er foretaget i denne sag, tyder ikke på, at regeringens opfattelse er rigtig. Så sent som den 26. november 1960 sagde en gallupundersøgelse, hvor ikke mindre end 76 pct. af de adspurgte tog klar stilling, at 45 pct. holdt på 23 års valgretsalder og kun 31 pct. gav tilslutning til 21 år. Selv om man giver Gallup en vid margin for at skønne fejl — og det sker jo — er det svært heraf at udlede, at der nu skulle være flertal for 21 år. Det er også ganske karakteristisk, at man kan komme til snesevis af vælgermøder, uden at én vælger rejser dette spørgsmål i debatten.

Alt tyder efter min mening på, at vælgerbefolkningens flertal er tilfreds med den valgretsalder, vi har, og ikke ønsker den ændret, men der er naturligvis ikke noget i vejen for, at man kan spørge vælgerne igen ved at lade afholde en ny folkeafstemning.

Der er som bekendt to hovedsynspunkter i spørgsmålet om valgretsalder. Det ene er særdeles logisk og ligetil, nemlig dette, at den dag, man bliver fuldmyndig — og det gør man som bekendt den dag, man fylder 21 år — bør man også opnå alle borgerlige